

“No volem privilegis però tampoc quedar tancats a la sagristia”

Dg, 1/05/2016 per Catalunya Religió



(*Jordi Llisterra -CR*) “El titular podria ser: no volem privilegis però tampoc quedar tancats a la sagristia, obviant la importància positiva del cristianisme en la nostra cultura ni la projecció pública de les nostres creences en multitud d’iniciatives que considerem positives per a la societat”. Així resumia el sentit del [XVIII Simposi](#) de la Fundació Claret el claretià **Màxim Muñoz**. La jornada sota el títol 'Catalunya, aconfessional o laica?' s'ha fet aquest dissabte a la Llibreria Claret de Barcelona.

En la [intervenció inicial](#), Muñoz va destacar com a motivació del Simposi “oferir un debat que ajudi a situar-nos en les diverses lectures de la laïcitat i els models jurídics que se’n deriven respecte al fet religiós”. I per això, el plat fort de la trobada va ser el debat amb els cinc diputats catalans. Marta Rovira, secretària general d’ERC; Lluís Rabell, president del grup parlamentari 'Catalunya Sí que es pot'; Jordi Cuminal, diputat per CDC i responsable d’Afers Religiosos de 'Junts pel Sí'; Ferran Sánchez Costa, diputat del PP; i Ferran Pedret, diputat del PSC. Ciutadans va declinar la invitació i la CUP es va excusar per no poder enviar un representant.

La taula rodona va aixecar un consens en el tema clau: la defensa de la llibertat religiosa. Els partits que promouen un procés constituent consideren que una futura constitució catalana ha de recollir explícitament aquest dret humà fonamental. La resta de partits també el consideren un dret que cal reforçar i que afinar la seva implantació.

Moderat pel periodista **Jordi Roigé**, va ser un debat de gairebé dues hores en el qual els mateixos participants van reconèixer que hi havia més consensos que dissensos i que precisament era un tema que calia afrontar amb debats serens.

Marta Rovira va defensar que “una futura constitució d’una república catalana ha

de deixar molt clar que la llibertat religiosa és un dret humà fonamental”. Per Rovira, “hauria de ser un estat laic, entenent una laïcitat oberta, no laïcisme”. Laïcitat que va oposar al model francès, “estat que practica el laïcisme, reduint el fet religiós a un àmbit estrictament privat”. Rovira va explicar que algunes concrecions encara eren un tema obert al debat dins del seu partit. Però va apostar per una relació amb les religions “amb criteris d'equitat” i també va defensar “garantir que els pares i mares que ho vulguin tinguin una formació religiosa del seus fills d'acord amb les seves conviccions”.

Lluís Rabell va reconèixer: “Vinc d'una tradició de defensa de la laïcitat”; però també que és un tema en el qual s'ha evolucionat perquè “la laïcitat ha tingut una certa perversió i ha esdevingut algunes vegades una religió d'Estat”. Per Rabell “defensar la llibertat de consciència no és defensar una consciència amagada”. Per tant, la responsabilitat dels poders públics és “generar un marc de convivència entre la diversitat religiosa”. I que, tot i preservar l'autonomia dels espais públics de decisió, “entendem que les conviccions puguin incidir en l'espai públic d'una manera absolutament legítima i necessària”. Per exemple, va assegurar que “l'escola que ha de ser laica, però no els alumnes”.

Jordi Cuminat va explicar que la garantia de la llibertat religiosa ja quedava recollida en el programa electoral de Junts pel Sí, i que des de Convergència s'aposta pel “desenvolupament amb tota la generositat que faci falta de la convicció que el fet religiós és un fet positiu i públic”. “Ens sentim molt còmodes entre el no obligar i el no arraconar el fet religiós”. També va apostar per “defensar sense escarafalls la tradició cristiana de Catalunya”, “la cooperació de l'Estat amb les confessions”, “els concerts educatius i la llibertat en el caràcter propi dels centres escolars”; i l'equitat en la relació amb les diverses confessions. Alhora, va demanar un “desacomplexament” de les religions alhora d'intervenir en els debats polítics.

Ferran Pedret va parlar d'un debat necessari “en una Europa cada vegada més plural i complexa” i que “les solucions han d'anar enfocades a reconèixer la llibertat de consciència”. Alhora, “de la mateixa manera que no hi pot haver una coerció sobre les pròpies creences, tampoc hi pot haver una imposició a l'esfera pública del determinades idees d'una o altra confessió”. Per Pedret, això no vol dir “circumscriure el fet religiós a l'àmbit privat perquè la manifestació pública del fet religiós també forma part de la llibertat religiosa”. També va valorar que “l'abordatge jurídic actual és raonablement satisfactori, però queden encara romanents d'una relació estrictament no confessional entre l'Església catòlica i l'Estat”.

Fernando Sánchez Costa va explicar que fins ara el debat sobre aquest temes s'havia fet des d'una perspectiva històrica mentre que “la línia adequada és plantejar-ho des de la ciutadania” i “reivindicant el dret a la llibertat religiosa”. Una llibertat “per viure, educar i expressar la fe” que inclou “exigir a les administracions una relació de separació però també de cooperació: una neutralitat cooperativa”. Per Sánchez Costa “es tracta d'escoltar també les confessions i l'Església catòlica en particular” perquè l'Església “té experiència acumulada i també ha après dels seus errors”. A més va remarcar que en darrera instància “la vitalitat i la riquesa de l'Església no depèn del reconeixement jurídic”.

Catalunya, aconfessional o laica?

Com es va explicar en la presentació, els grups parlamentaris catalans i altres organitzacions han rebut un document consensuat entre diverses entitats cristianes que planteja un model de relació aconfessional o de laïcitat positiva entre les religions i els poder públics. El text es basa en els tractats internacionals que regulen la llibertat religiosa i de consciència, de la que se'n deriva una valoració positiva de les aportacions del fet religiós en la vida social i la cooperació de les administracions públiques amb les diferents confessions. Contingut que en bona part van subscriure els representants dels partits.

Les bases d'aquest document són el que van relatar en les ponències inicials l'advocat Eduard Ibáñez, director de Justícia i Pau de Barcelona, i el teòleg Antoni Matabosch, director de l'ISCREB i membre del Grup de Treball Estable de Religions.

Eduard Ibáñez va explicar que la base de qualsevol argumentació és que “la llibertat religiosa forma part del nucli essencials dels drets humans” i que “l'Estat i els poder públics no són un fi en si mateixos” i “no poden assumir funcions que no els pertocquen”. Una llibertat religiosa “que no s'expressa només en l'àmbit privat”.

Per Ibáñez, la llibertat religiosa ha patit l'adversitat “del fanatisme i del fonamentalisme religiós”. Però també “del laïcisme excloent”, del que no és partidari de defensar-se amb querelles als jutjats sinó amb el testimoni. I va defensar que “en un futurible estat propi, a Catalunya no hi pot haver cap retrocés en l'exercici de la llibertat religiosa”. En aquest sentit va apuntar també “les dificultats per exercir la llibertat religiosa de col·lectius arribats recentment”.

Antoni Matabosch va relatar els [diversos models](#) de relació entre les confessions religioses i els estats que hi ha al món. Un dels casos que va descriure més àmpliament és el model francès, que entén “que la religió és un fet privat, perquè és privat tot allò que no és comú a tothom”. Això porta a contradiccions com el fet que “l'escola laica no reconegui la realitat de la societat, que és plural”. Per això, es va mostrar més partidari de parlar d'aconfessionalitat que de laïcitat, perquè “la laïcitat s'ha assimilat al model francès”.

També va fer una distinció sobre els privilegis, que poden ser “una cosa que té algú però que no hauria de tenir ningú, però també són una cosa que té algú però que hauria de tenir tothom”. Per tant, els “privilegis” que en aquest moment pot tenir l'Església catòlica en la majoria de casos no són drets a eliminar, sinó a estendre a la resta de confessions. L'exemple més clar seria el de l'assignació tributària, com passa en d'altres països europeus. Alhora, va defensar un tracte equitatiu i no igualitari entre les confessions: “Igualtat és donar a tothom el mateix; equitat és donar a cadascú el que necessita”.

Aquest any el Simposi de la Fundació Claret va estar organitzat amb el suport de Justícia i Pau i del Grup Sant Jordi. Entre els assistents hi van participar **Enric Vendrell**, director general d'Afers Religiosos; **Joan Capdevila**, diputat al Congrés; **Ricard Costa-Jussà**, provincial dels Claretians de Catalunya; **Enric Puig**, secretari general de l'Escola Cristiana de Catalunya; **Carme Borbonès**, presidenta de Càritas Catalunya; **Eudald Vendrell**, president de Justícia i Pau; **Xavier Puigdollers**, **Jordi López Camps** i **Ignasi Garcia i Clavel**, ex-directors generals d'Afers Religiosos; **Miquel Esquirol**, del Grup Sant Jordi; **Carme Molist**,

de la Fundació Vedruna Educació; **Concepció Huerta** i **Manel Cardenya**, de la Federació de Cristians de Catalunya; **Bernat Villaronga** i **Lourdes Monfort**, del sindicat de professors de Religió Junts; i l'historiador i monjo de Montserrat, **Hilari Raguer**.

El Simposi es va poder seguir a través de hastag [#CatAconfessional](#).